

Motion till riksdagen

1987/88:Ub395

av Sten Svensson (m)

om inriktningen av folkhögskolornas verksamhet

Den svenska folkhögskolan har under sina drygt 100 år visat sig vara ett viktigt alternativ för många studerande. Med sin möjlighet till flexibilitet, som bl. a. innebär att man snabbt kan gå in och möta särskilda utbildningsbehov, kommer skolformen även i framtiden att få spela en viktig roll när det gäller att kunna erbjuda kortare eller längre kurser.

Många folkhögskolor finns i glesbygden och i regioner med sysselsättningsproblem. Med sin inriktning på kultur i vid bemärkelse, särskilt musik och bildkonst, fyller folkhögskolan en viktig funktion som en regional- och kulturpolitisk resurs.

Under senare år har folkhögskolorna gjort betydande insatser för flyktingar/invandrare. Denna grupp utgör ca 10 % av eleverna på de långa kurserna. Internatmiljön, liksom den långa traditionen med elever från olika nationer, har visat sig mycket lämplig när det gäller att ta emot flyktingar/invandrare i det svenska samhället.

På uppdrag av kommunerna genomför också en hel del folkhögskolor undervisning i grund-sfi (svenska för invandrare). Ett annat samarbete inom detta område, som pågått en tid, gäller mellan statens invandrarverks flyktingförläggningar och ett antal folkhögskolor. Folkhögskolorna tar emot grupper på 10–15 flyktingar under 4–6 månader i väntan på en kommunal placering. Härigenom minskar tiden på flyktingförläggningen, samtidigt som anpassningen till det svenska samhället underlättas. Eftersom folkhögskolorna anordnar undervisning i svenska och samhällskunskap, kan kommunernas utbildningsansvar minska. Kostnaderna för kommunens grund-sfi har inte sällan kunnat reduceras till noll.

Folkhögskolornas insatser inom flyktingmottagandet beräknas under innevarande år ersätta behovet av ett par flyktingförläggningars boendekapacitet. Samarbetet mellan flyktingförläggningarna och folkhögskolorna har fungerat mycket bra. Flyktingarna har fått en fin boendemiljö och kontakterna med svenska kurskamrater har betytt mycket för ett fortsatt boende i Sverige.

Ett problem, som ökat på senare tid, är utformningen av statsbidragen till folkhögskolorna. När nya folkhögskolor bildas sker detta numera ofta på övriga skolors bekostnad. I den mån riksdagens skall godkänna inrättandet av nya folkhögskolor, bör detta vara förbehållet organisationer som ännu inte har egna skolor. Därför hälsas initiativet till en katolsk folkhögskola med tillfredsställelse.

Den folkhögskoleutredning, som aviserades i förra årets budgetproposition, har ännu inte tillsatts, vilket måste betecknas som märkligt. En huvuduppgift för utredningen – om och när den kommer till stånd – måste vara att finna statsbidragsformer som ger större rättvisa än de nuvarande, oavsett vilken nivå bidragen ligger på. Folkhögskolorna bör enligt min mening i största möjliga utsträckning utnyttjas inom det framtida flyktingmottagandet. Mot bl. a. den bakgrunden bör statsbidragsformen reformeras så att den möjliggör en sådan utveckling. Riksdagen bör göra ett uttalande av denna innebörd.

Hemställan

Med åberopande av vad som ovan anförts hemställer jag

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om reformering av statsbidraget till folkhögskolorna samt
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om angelägenheten av att i största möjliga utsträckning utnyttja folkhögskolorna inom det framtida flyktingmottagandet.

Stockholm den 26 januari 1988

Sten Svensson (m)